

TALVI- SEURANTA

Tähtikirkkaita pakkasöitä ja lumen kimallusta vai vetisiä kelejä – millainen talvi on eri puolilla Suomea? Pipot päähän ja ulos talviluontoa tutkimaan!

Pörröhäntäinen metsäjänis pomppii valkoisessa talvipuvussaan. Tassujen lumijäljet voivat johtaa tien jänön kotipesälle. Lumikko liukastelee jäisillä poluilla – silläkin on valkoinen turkki. Orava kurkistaa kuusen latvasta etsiäkseen piilotetun tammenterhon. Eikä aikaakaan, kun mustarastas jo ilmoittaa huilusoolollaan kevään tulosta. Mitä muita hauskoja asioita talvi sisältää? Kootkaa porukka ja lähtekää retkille tutustumaan talviluontoon. Täyttäkää talvikorttia havaintojenne mukaan. Teillä on koko talvi aikaa!

www.talviseuranta.fi

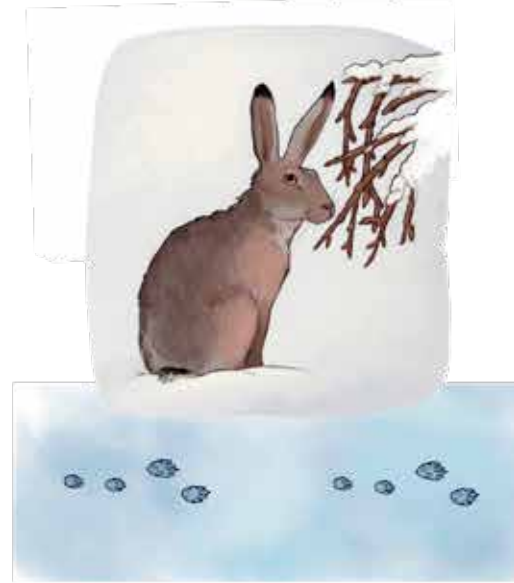
 Luonto-
Liitto

siippo

Tutustu talvieläimiin ja niiden lumijälkiin

1. METSÄJÄNIS

Metsäjänis on sopeutunut lumitalveen hyvin. Sen takatassut ovat isokokoiset "lumikengät", jotka kannattelevat hangella. Metsäjäniksen talvipuku on valkoinen. Jos talvella ei ole lunta, jäniksen valkoinen suojaväri erottuu maisemasta. Silloin jänis on alttiina petojen hyökkäyksille.

2. RUSAKKO

Rusakon turkki on talvella vaaleampi ja paksumpi, mutta se ei muutu kokonaan valkoiseksi niin kuin metsäjäniksellä. Rusakko on aiemmin viihtynyt Suomen eteläpuoliskolla, mutta viime aikoina se on levinnyt kohti pohjoista Suomea.

3. ORAVA

Tuttu pörröhäntä vaihtaa kylmäksi vuodenajaksi harmaan ja paksumman talvipuvun. Se rakentaa suojakseen sammaleella ja muulla pehmusteella lämpimäksi vuoratun talvipesän. Orava syö talvella kuusen ja männyn siemeniä sekä silmuja. Sillä on tapana piilotella jo kesällä itselleen talviravintoa.

4. LUMIKKO

Lumikko muuttuu talvella kokonaan valkoiseksi, vain silmät ja kuono erottuvat tummina pisteinä lumihangelta. Lumikko on maailman pienin petoeläin, mutta pienestä koostaan huolimatta se on nopea ja hurja peto. Se saalistaa myyriä lumihangen alla käytävissä.

5. METSÄHIIRI

Metsähiiren elinympäristöä ovat metsät ja metsänreunat sekä puutarhat. Talveksi hiiri saattaa asettua rakennuksiin, esimerkiksi tyhjiin olevaan kesämökkiin. Hiiri jättää pienten jalkojensa jälkien lisäksi lumpeen pitkän hännän vetämän viivan. Lumi suojaa hiirtä kylmältä, ja se selviää talvesta hangen alla syömällä varastoimaansa ruokaa, esimerkiksi siemeniä. Metsähiiri on yöeläin.

6. KETTU

Ketun voi nähdä kaupungissakin. Sen talviturkki on paksu ja lämmin. Sen jäljet tunnistaa säännöllisestä askeltahdista ja pörroisen hännän viivasta lumella.

7. TELKKÄ

Telkkä on sukeltajasorsa, joka käyttää ravinnokseen vesien selkärangattomia eläimiä. Ilmastonmuutos on vaikuttanut telkän elämään siten, että sen syysmuutto tapahtuu aiempaa myöhemmin. Telkät myös jäävät talvehtimaan Suomeen useammin kuin ennen.

8. KOSKIKARA

Koskikara pesii pohjoisessa ja talvehtii eteläisessä Suomessa. Sen voi havaita virtaavien vesien äärellä sukeltamassa. Koskikara ruokailee virtaavien vesien selkärangattomilla eläimillä.

9. MUSTARASTAS

Isokokoinen mustarastas kestää useampiakin kovia ja kylmiä talvikelejä. Talviruokinta ja talvien leudontuminen suosivat lajia. Talvehtimaan jäävät rastaat kerääntyvät ruokintapaikkojen tuntumaan. Haikeita huilusooloja voi kuulla jo helmikuun lauhoina, kevättä enteilevinä iltoina.

10. PUNATULKKU

Talvisin punatulkkut liikkuvat pienissä parvissa tai pareittain siirtyen lintu-laudoille. Punatulkku on paikkalintu, mutta osa pohjoisimmista edustajista muuttaa talveksi etelään. Suomalaiset punatulkkut ovat vaelluslintuja, jotka lähtevät liikkeelle lokakuussa. Talviselle ruokintapaikalle voi kokoontua jopa sadan linnun ryhmä.

Merkitse havaintosi seuraavan sivun talvikorttiin ja lähetä kortti viimeistään kevään tultua Sieppoon! Ei haittaa, vaikka et löytäisi kaikkia eläimiä tai niiden jälkiä – yksikin havainto on tärkeä!

Talviseurantalomakkeita voi tulostaa täällä: talviseuranta.fi

Päivämäärä ja paikka:

1. Näimme metsäjäniksen.		
Näimme metsäjäniksen jäljet.		
2. Näimme rusakon.		
Näimme rusakon jäljet.		
3. Näimme oravan.		
Näimme oravan jäljet.		
Löysimme maasta käpyjä, joiden siemeniä orava oli syönyt.		
4. Näimme lumikon.		
Näimme lumikon jäljet.		
5. Näimme metsähiiren.		
Näimme metsähiiren jäljet.		
6. Näimme ketun.		
Näimme ketun jäljet.		
7. Näimme telkän.		
8. Näimme koskikaran.		
9. Näimme mustarastaan.		
Kuulimme mustarastaan laulua.		
10. Näimme punatulkun.		
11. Havaitsimme muun upean talvilajin tai sen jäljet, minkä lajin?	

TEHKÄÄ KAKSI TALVIRETKEÄ JA HAVAINNOIKAA TALVISÄÄTÄ

1. retki	2. retki	
Pvm:	Pvm:	
Paikka:	Paikka:	
☐ ☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	Oli paljon pakkasta. Oli hieman pakkasta. Oli suojasää. Satoi pakkaslunta. Satoi räntää. Satoi vettä.
☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐	Maassa oli paljon lunta. Maassa oli melko paljon lunta. Maassa oli vain vähän lunta. Maassa ei ollut lainkaan lunta.
☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐	Kävimme meren rannalla. Kävimme järven rannalla. Kävimme joen tai puron rannalla. Kävimme lammen rannalla.
☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐	Vesi oli kokonaan jäässä. Jäällä oli lunta. Vesi oli osin jäässä. Vesi ei ollut lainkaan jäässä.

Hienoimmat talven värit taivaalla tai maassa:

.....

.....

Talvikortin tekijöiden nimet ja iät:

.....

.....

.....

Yhteyshenkilö, postiosoite ja sähköpostiosoite:

.....

.....

.....

Talvikortin voi täyttää yksin tai yhdessä toisten kanssa.

Lähetätkää talvikortti viimeistään kevään tultua osoitteeseen
 Sieppo / Luonto-Liitto ry., Itälahdenkatu 22 B, 00210 Helsinki
 Osallistuneiden nimet julkaistaan Siepossa. Yllätyspalkintoja arvotaan!
 Lisätietoa talviretkien ohjaajille: www.talviseuranta.fi

Piirrä ruutuun
kiva talviasiä!